

БУДІВЕЛЬНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**Кафедра “Будівельні, колійні та
вантажно-розвантажувальні машини”**

А.В. Погребняк, А.В. Євтушенко

**ЕТАПИ І КЛАСИ СТВОРЕННЯ ОБ’ЄКТІВ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
НА СТОРОНІ ПРОПОЗИЦІЇ**

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни

«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»

Частина 2

Харків 2010

Конспект лекцій розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри БКВРМ 3 листопада 2008 р., протокол № 3.

Розглянуто процес створення інтелектуальних творень на прикладі науково-дослідної діяльності. У контексті задач, визначених у даному конспекті лекцій, ми будемо розрізняти параметричне та етапне подання науково-дослідної діяльності.

Табл. 1, бібліограф.: 16 назв.

Рекомендується для студентів спеціальності 7.090214 «Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини та устаткування» усіх форм навчання.

Рецензенти:
доценти В.М.Гончаров,
О.І Зоріна

А.В. Погребняк, А.В. Євтушенко

ЕТАПИ І КЛАСИ СТВОРЕННЯ ОБ'ЄКТІВ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
НА СТОРОНІ ПРОПОЗИЦІЇ

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ
з дисципліни
«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»

Частина 2

Відповідальний за випуск Погребняк А.В.

Редактор Етколо О.О.

Підписано до друку 02.12.08 р.

Формат паперу 60x84 1/16 . Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 1,0. Обл.-вид.арк. 1,25.

Замовлення № Тираж 300 Ціна

Видавництво УкрДАЗТу, свідоцтво ДК № 2874 від. 12.06.2007 р.
Друкарня УкрДАЗТу,
61050, Харків - 50, майдан Фейєрбаха, 7

**УКРАЇНЬСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

БУДІВЕЛЬНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра «Будівельні, колійні та
вантажно-розвантажувальні машини»

А.В.Погребняк, А.В.Евтушенко

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ
з дисципліни «Інтелектуальна власність»

Частина 2

Етапи і класи створення об'єктів інтелектуальної
власності на стороні пропозиції

Харків 2009

Конспект лекцій розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри БКВРМ 3 листопада 2008 р., протокол № 3.

Анотація: Розглянуто процес створення інтелектуальних творень на прикладі науково-дослідницької діяльності. У контексті задач, визначених у даному конспекті лекцій, ми будемо розрізняти параметричне та етапне подання науково-дослідницької діяльності: табл. 1, бібліограф.: 16 назв.

Рекомендується для студентів спеціальності 7.090214 «Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини та устаткування» усіх форм навчання.

Рецензенти:

доценти В.М.Гончаров, О.І Зоріна

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Інтелектуальна творча діяльність	5
2 Етапи і класи створення об'єктів інтелектуальної власності на стороні пропозиції	6
2.1 Параметричне подання науково-дослідної діяльності	6
2.2 Етапне подання науково-дослідної діяльності	8
2.3 Функціонально-етапне подання науково-дослідної діяльності	10
2.4 Інституційне оформлення організації	
виробництва об'єктів інтелектуальної власності на стороні пропозиції	13
Висновки	15
Контрольні запитання	15
Список літератури.....	16

ВСТУП

У другій частині конспекту лекцій послідовно проводиться інституціональний аналіз об'єктів інтелектуальної власності на стороні пропозиції – об'єктів патентного та авторського права.

Спочатку було розкрито економічну сутність об'єктів патентного та авторського права на основі порівняльного аналізу існуючих теоретичних підходів у даній предметній сфері [16].

Аналіз об'єктів інтелектуальної власності на стороні пропозиції припускає дослідження процесів виробництва та обігу результатів науково-дослідної і творчої діяльності. У зв'язку з цим далі дається уявлення про етапи і класи створення об'єктів патентного та авторського права. Інтелектуальна власність на стороні пропозиції формується в різних сферах людської діяльності. Результати такої діяльності як об'єкти інтелектуальної власності також різноманітні, володіючи загальними рисами і одночасно відмінними ознаками. Ці відмінності обумовлені головним чином специфікою інтелектуальної і творчої діяльності. У зв'язку з цим окрема увага надається інституційному оформленню виробництва об'єктів інтелектуальної власності на прикладі вивчення циклів науково-дослідної діяльності (НДД), побудованих на основі спеціально розглянутої в конспекті лекцій соціодинаміки культури.

Результати інтелектуальної діяльності в науково-технічній сфері, як правило, є в певному значенні унікальними. Це визначає складність інституційних угод, пов'язаних з об'єктами інтелектуальної власності на стороні пропозиції. Аналіз різних інституційних угод, пов'язаних з об'єктами патентного та авторського права і розглядається у другій частині даного конспекту лекцій [5].

1 ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Для **індивідуума** – творця літературного або художнього твору, рівною мірою для винахідника, *економічним* стимулом до занять творчою діяльністю є перспектива діставання монопольного прибутку у разі, коли результати його творчості *юридично* захищені авторським правом (літературні, художні твори) або патентом (винаходи). Це означає, що мотивація занять творчою діяльністю задана до початку її здійснення. Аналогічно можна стверджувати, що і конкурентний стимул винаходити – один із мотивів для початку реалізації творчої діяльності, що закінчується винаходом. Іншими словами, між економічними стимулами (монопольним і конкурентним) занять творчою діяльністю та економічною віддачею від ринкового обігу результатів такої діяльності знаходиться сама діяльність зі створення об'єктів інтелектуальної власності. Отже, процес створення інтелектуальних творів є системним елементом реалізації зазначених стимулів і вимагає спеціального розгляду.

Як приклад інтелектуальної творчої діяльності ми виберемо науково-дослідну діяльність (НДД). Саме в процесі НДД створюються наукові твори як об'єкти авторського права. Також основна частина винаходів відбувається в результаті здійснення досліджень і розробок.

Розрізняються два типи подання НДД, що використовуються в економіці науки і наукознавстві, залежно від завдань конкретного дослідження або ж від контекстуальної „вбудованості” виробництва знань в більш загальні теоретичні конструкції. В контексті завдань, визначених в даному конспекті лекцій, ми будемо розрізняти параметричне та етапне подання НДД.

2 ЕТАПИ І КЛАСИ СТВОРЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА СТОРОНІ ПРОПОЗИЦІЇ

2.1 Параметричне подання науково-дослідної діяльності

Параметричне подання науково-дослідної діяльності припускає виявлення таких її елементів (компонентів), які необхідні для здійснення наукової пізнавальної діяльності. В даному випадку мається на увазі виявлення тільки таких параметрів, наявність яких потенційно створює необхідні умови для утворення наукових знань в будь-якому заданому соціально-економічному середовищі.

До перших успішних спроб систематизованого параметричного підходу до дослідження науково-технічної діяльності слід, безперечно, віднести публікації київської наукової школи в кінці 60-х років минулого сторіччя [12]. Надалі, у міру розвитку досліджень в цьому напрямі київською школою, а також литовськими і сибірськими ученими, поняття науково-технічного потенціалу встоялося та набуло свої чіткі визначення і межі.

Отже, науково-технічний потенціал, як форма параметричного подання НДД, включає такі складові: кадрову, матеріально-технічну, інформаційну й організаційну.

Метод дослідження процесів виробництва наукових знань, як автономної організаційно-економічної системи людської діяльності за допомогою розгляду її *параметрів* (ресурсних елементів), з'єднаних поняттям науково-технічного потенціалу, є достатньо універсальним, в остаточному підсумку має методологічне значення при аналізі інституційних форм організації науки.

Як загальні відмінні ознаки застосування параметричного методу в дослідженні економічних процесів НДД виділяють такі:

- можливість побудови прогностичних і оптимізаційних соціально-економічних моделей (тут під терміном «модель» мається на увазі якась система впорядкованих взаємозв'язків між поняттями, сформована на основі певної гіпотези і складається із трьох частин: чітко сформульованої гіпотези, набору наслідків зі сформульованої гіпотези, набору наслідків зі сформульованої гіпотези і зіставлення їх з дійсністю [3];

- широкі можливості використання кількісних методів в економічному аналізі;

- статистичний спосіб збору й обробки інформації.

Умовно можна виділити два шляхи застосування параметричного методу:

1) перераховані ознаки в сукупності дають можливість побудови (за наявності певного критерію соціально-економічної ефективності, як результату приведення в дію різних складових науково-технічного потенціалу) «ідеальних моделей», що оптимізують НДД. Такі моделі, як правило, порівнюються з реальним станом науково-технічного потенціалу, внаслідок чого за допомогою різних методів кількісного аналізу формуються оптимальні шляхи розвитку;

2) параметричний метод дозволяє в досить широкому діапазоні проводити прогностичні розрахунки соціально-економічної динаміки науково-технічного потенціалу, а отже, оцінювати (як правило, кількісно) рівень НДД в певній перспективі.

Проте в деяких випадках соціально-економічні процеси НДД за допомогою аналізу лише її науково-технічного потенціалу не завжди коректні.

По-перше, в умовах нестійких, зовнішніх, змінюваних (по відношенню до НДД) економічних факторів досить складно однозначно трактувати статистичні дані, що є основою побудови організаційно-економічних моделей динаміки науково-технічного потенціалу [13].

По-друге, у реальному соціальному й економічному середовищі багато суб'єктів НДД, що мають практично

однакові характеристики їх (суб'єктів) науково-технічного потенціалу, проте розрізняються своїми результатами НДД і в остаточному підсумку економічним станом.

2.2 Етапне подання науково-дослідної діяльності

Етапне подання науково-дослідної діяльності припускає її специфікацію у формі впорядкованої послідовності деяких дій, що ідентифікуються з організаційно-економічним середовищем, в рамках якого вони здійснюються.

Найбільш широко розповсюдженим і визнаним способом етапного подання НДД є її розподіл на класи науково-дослідних робіт (НДР): **фундаментальні, прикладні і розробки**. Іноді виділяються **пошукові дослідження**. Економічний зміст подібного розподілу полягає в розходженні організаційних і економічних способів і умов їх здійснення.

Тут важливо підкреслити необхідність використання етапного подання НДД, як істотної характеристики економічних і відповідно інституційних розходжень здійснення різних класів НДР.

Досить лаконічне визначення НДР і їх розподіл на класи наведені в розробленій Організацією економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР Organization for Economic Cooperation and Development, OECD) стандартній практиці для обстеження дослідження й експериментальних розробок, викладених в «Керівництві Фраскаті» [14]: «Дослідження й експериментальні розробки (ДР) припускають творчу роботу, яка здійснюється на систематичній основі з метою збільшення обсягу знань, включаючи знання про людину, культуру і суспільство, і використання цих знань для створення нових сфер застосування. ..ДР є поняттям, що **охоплює три види діяльності**: фундаментальні дослідження, прикладні дослідження й експериментальні розробки.... **Фундаментальні дослідження** – експериментальна або

теоретична робота, яка виконується насамперед для отримання нових знань, що лежать в основі явищ і спостережуваних фактів, без якої-небудь конкретної мети їхнього застосування або використання. **Прикладні дослідження** являють собою оригінальні дослідження, які потрібні для отримання нових знань. Вони, проте, призначені головним чином для здійснення конкретної практичної мети або задачі.

Експериментальні розробки – систематична робота, заснована на наявних знаннях, набутих у результаті досліджень і /або практичного досвіду і спрямованих на виробництво нових матеріалів, продуктів або пристроїв, впровадження нових процесів, систем і послуг або значне вдосконалення тих, що вже випускаються, або введених в дію».

Етапне і параметричне подання НДД взаємозв'язані і взаємозамінні. Різні варіанти співвідношення науково-технічного потенціалу і класів НДР наведені в таблиці 1.

Таблиця 1 – Співвідношення параметричного та етапного подання НДД

Класи НДР		Складові науково-технічного потенціалу			
		кадрова	науково-інформаційна	матеріально-технічна	організаційно-управлінська
		1	2	3	4
Фундаментальні	A	A1	A2	A3	A4
Прикладні	B	B1	B2	B3	B4
Розробки	C	C1	C2	C3	C4

Кожний елемент наданої таблиці має дослідницький і практичний сенс. З її допомогою можна розглядати різні аспекти і види НДД (що, до речі, і спостерігається в науковій літературі), наприклад: кадрове забезпечення фундаментальних НДР (A1); матеріально-технічну базу

експериментальних розробок (С3); організацію управління прикладними НДР (В4) та ін. Можливе одночасне поєднання декількох осередків (розбирання по рядках і / або стовпцях): науково-технічний потенціал фундаментальних НДР (рядок А); науково-інформаційне забезпечення досліджень і розробок (стовпець 2) та ін.

У той же час дана таблиця, що ілюструє все різноманіття взаємопереплетення параметричного та етапного подання НДД, не дає можливості досліджувати стадії переходу одного виду діяльності в іншу, не показує всіх *процесів обміну* між різними складовими НДР.

Отже, необхідне якоесь додаткове, *функціональне* подання НДД, що дозволяє в сукупності з відзначеним вище розширити діапазон досліджуваних проблем.

2.3 Функціонально-етапне подання науково-дослідної діяльності

Функціональне подання науково-дослідної діяльності – це якась *деталізація етапного подання НДД за найбільш властивими кожному етапу функціями*.

У кібернетичному сенсі **науково-дослідницька діяльність** реалізується у впорядкованих діях зі збирання, обробки інформації про навколишній світ, її перетворення і подання у формі, необхідній і достатній для нової діяльності або ж для підвищення результативності традиційної діяльності. В цьому значенні НДД, будучи зануреною в більш загальне соціальне середовище, виступає перетворювачем інформації одного типу в інформацію іншого типу по відношенню до тієї, що використовувалася для її отримання. Ця нова інформація у свою чергу поповнює вихідну, стаючи основою для наступної пізнавальної та іншої діяльності, та ін. У цьому більш широкому соціальному контексті наукове виробництво, безсумнівно, виступає у вигляді певного циклу творчої

діяльності, втім як і будь-який тип культурної (інтелектуальної і творчої) діяльності.

Подання процесів культурної діяльності у формі соціокультурних циклів запропоновано французьким ученим А.Молем [15]. Розглядаючи динаміку культури з погляду теорії масових комунікацій, А.Моль розділяє явища і процеси культури на складові їх елементи, розглядаючи кожний з них як якесь «культурне повідомлення», яке робить цикл від творця ідеї до «мікрогрупи», що дає «схвалення» цій ідеї, і від неї через засоби масової комунікації (радіо, телебачення, друк та ін.) до його поширення в «макрогрупі» або суспільстві в цілому. Рівень освоєння ідеї колективом робить потім зворотний вплив на творця в його роботі над новою ідеєю.

Таким чином, основними елементами соціокультурного циклу, за А.Молем, є:

- творча особистість;
- створені ним інтелектуальні (інформаційні) або матеріально-речовинні продукти;
- мікросередовище, яке дає первинну оцінку створеному об'єкту;
- «соціокультурна таблиця», тобто резервуар ідей, фактів і подій, звідки черпають матеріал засоби масової інформації;
- засоби масової інформації, що здійснюють вторинний відбір створених об'єктів і розповсюджують продукти культури;
- макросередовище, тобто суспільство як різноманіття індивідів і структур, в яких відбувається використання розповсюджуваних продуктів культури;
- культура мас, що формує індивідуальну культуру творчої особистості;
- творча особистість із зміненою індивідуальною культурою.

Тим самим цикл замикається. На додаток до перерахованих елементів (етапів) циклу потрібно вказати,

що створені нові твори і продукти можуть знайти технічне застосування, впливаючи безпосередньо на зовнішній (по відношенню до культури) світ, а рішення засобів масової інформації про відбір створених культурних цінностей для тиражування приймаються під впливом цінностей, що також є продуктом (і елементом) культури суспільства.

Відповідно до концепції А.Моля процес дослідження (розроблення) представлений як єдиний і неподільний у часі і в просторі (одична творча особистість). Тим паче він, очевидно, складається з «підпроцесів» реалізації безлічі *відмінних один від одного та які знаходяться один з одним у взаємодії функцій*. Будь-яке дослідження, що розглядається з урахуванням просторово-часових характеристик, може трактуватися як цілісне, тільки будучи співвіднесеним з конкретним *одичним суб'єктом дослідження*.

Наприклад, формулювання гіпотези про існування деяких невідомих раніше науці властивостей певного класу матеріалів і потім подальше дослідне підтвердження існування таких можуть розцінюватися як єдине дослідження, будучи здійсненим *одичним суб'єктом*. Якщо ж формулювання гіпотези і дослідна перевірка розділені в часі (один і той же суб'єкт спочатку опублікував гіпотезу, а потім результати дослідної перевірки) і / або в просторі (формулювання гіпотези здійснено одним суб'єктом, а дослідна перевірка зроблена іншим), то про єдність двох досліджень не може бути мови, хоча в інформаційному контексті обидва випадки один від одного не відрізняються. Однак другий випадок демонструє ситуацію, що часто зустрічається в НДД, коли розрив у просторі і в часі між першим і другим дослідженнями вимагає деяких додаткових зусиль, як правило, пов'язаних з проблемами наявності (або відсутності) комунікаційних зв'язків.

Наведений приклад не єдиний, але він дозволяє сформулювати деякі важливі положення:

– у найзагальнішому вигляді діяльності суб'єктів дослідження можна розглядати як сукупність окремих і в той же час взаємозв'язаних і взаємодіючих функцій (функціональних етапів);

– розділення дослідження у просторі і в часі припускає необхідність наявності комунікаційних зв'язків між функціональними етапами або потенційними суб'єктами дослідження. Більш того ці зв'язки набувають самостійного значення і відіграють важливу роль в дослідницькій діяльності;

– очевидно, що розподіл будь-якого дослідження на функціональні етапи нескінченний. Не можна, наприклад, «розділити» між двома суб'єктами дослідження безпосередньо розумовий процес (так званий латентний період) і процес формалізації виниклих в результаті розумового процесу ідей або рішень;

– будь-яке конкретне дослідження може бути визначено у функціонально-етапному поданні лише відповідно до об'єкта дослідження. Тільки у зв'язку з досліджуваними об'єктами набувають змістовного сенсу функціональні характеристики дослідницької діяльності, виділення і взаємодія її елементів. Подібний функціонально-етапний підхід широко відомий з робіт, присвячених моделюванню розумових процесів з прийняття рішень.

Таким чином, **соціокультурний цикл** (в термінології А.Моля) будь-якого типу досліджень в етапному поданні НДД (фундаментальні і прикладні дослідження, розробки) являє собою безліч функціональних блоків, з'єднаних комунікаційними зв'язками.

2.4 Інституційне оформлення організації утворення об'єктів інтелектуальної власності на стороні пропозиції

Як весь цикл, так і окремі його функціональні етапи здійснюються в конкретних інституційних рамках, в широкому значенні, які обмежують умови реалізації наукової діяльності. На кожній стадії здійснення будь-якого функціонального циклу НДД дослідник (або група дослідників) постійно робить вибір пізнавальних методів, відповідних матеріальних, інформаційних та інших засобів, які потрібні для досягнення мети наукового пізнання. Для цього він вступає в контакт з іншими індивідами, обмінюючись з ними засобами і результатами утворення наукових знань. На абстрактному рівні оптимальність подібного вибору і відповідного вибору поведінки дослідника визначається лише його творчими зусиллями. Але як тільки наукова пізнавальна діяльність занурюється в конкретне соціально-економічне середовище, вона перестає бути абстрактною, будучи цілком певним соціальним феноменом.

У такому разі вибір дослідника (групи дослідників) здійснюється в умовах діючих в даному соціально-економічному середовищі інститутів, в широкому значенні, які обмежують поведінку дослідника як економічного агента цього середовища. При цьому відповідні механізми перевірки дотримання і забезпечення виконання суб'єктом НДД діючих *правил* примушують його в тому або іншому ступені дотримуватися їх при здійсненні вибору шляхів досягнення мети НДД. Такий вибір пов'язаний вже не тільки з творчими здібностями дослідника, але і з конкретними економічними витратами, що необхідні для успішної діяльності. А це у свою чергу означає, що метою дослідження є досягнення не тільки *творчого*, а й *економічного* результату: дослідник здійснює вибір правил з безлічі діючих, дотримання яких найкращим чином повинне сприяти досягненню обох цілей наукового дослідження. На кожному функціональному етапі досліднику доводиться звичайно вибирати не єдине правило, а одночасно декілька, які доповнюють один одного в процесі його НДД. У зв'язку з

цим важливо систематизувати всю сукупність інститутів, в рамках яких здійснюється (або може потенційно здійснюватися) дослідницька діяльність, заздалегідь згрупувавши їх в аналітичній меті.

ВИСНОВКИ

1 Перспектива отримання монопольного прибутку, а також конкурентний стимул винаходити є економічними мотивами для початку реалізації творчої діяльності, що закінчується винаходом: між економічними стимулами (монопольним і конкурентним) занять творчою діяльністю та економічною віддачею від ринкового обігу результатів такої діяльності знаходиться сама діяльність зі створення об'єктів інтелектуальної власності.

2 Параметричне подання НДД описується складом науково-технічного потенціалу як сукупності компонентів (ресурсів), необхідних для здійснення наукової пізнавальної діяльності.

3 Етапне подання НДД достатньо повно описується на основі модифікованого соціокультурного циклу А. Моля як безліч функціональних блоків, з'єднаних комунікаційними зв'язками.

4 Для творця наукового твору метою дослідження є одночасно досягнення творчого та економічного результатів. У зв'язку з цим дослідник здійснює вибір правил з безлічі діючих, дотримання яких найкращим чином повинне сприяти досягненню обох мет наукового дослідження. Такий вибір коректно описується за допомогою принципової схеми інституційних альтернатив реалізації циклу НДД.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

1 Чому інтелектуальна власність на стороні пропозиції має юридичну природу?

2 В чому полягає монопольний стимул робити винаходи?

3 В чому полягає конкурентний стимул робити винаходи?

4 Які основні теорії обмеженої монополії патентів, їх схожості і відмінності?

5 Які параметри утворення об'єктів інтелектуальної власності на стороні пропозиції?

6 За якими критеріями розмежовуються дослідження та інновації в «керівництві Фраскаті»?

7 Що є «соціокультурна таблиця» в соціокультурному циклі А.Моля?

8 Наведіть кілька прикладів реалізації етапу внутрішньої критики у циклі утворення об'єктів інтелектуальної власності у науковій сфері.

9 Дайте перелік необхідних і достатніх умов аналізу інститутів інтелектуальної власності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 WIPO. The Management of Internet Names and Addresses: Intellectual Property Issues. WIPO publ. № 439 €. Geneva, 1999.

2 Pretnar, Bojan. Intelektualna lastina v sodobni konkurenci in poslovanju: pravne oznove, ekonomska analiza in pojetniski cilji. Ljubljana: GV Založba, 2002.

3 Каган М.С. Человеческая деятельность. Опыт системного анализа. – М.: Политиздат, 1974.

4 Официальный сайт WIPO. http://www.wipo.int/ru/about-ip/index.html?wipo_content_frame=/ru/about-ip/patents.html.

5 Елисеев А.Н., Шульга И.Е. Институциональный анализ интеллектуальной собственности: Учеб. пособие. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 192 с.

6 Дынкин А.А., Иванова Н.И. Экономика науки и научная политика // Наука и научная политика. – М.: ИМЭМО РАН, 1996. – С. 14.

7 Nelson, Richard D. and Mazoleni, Roberto. Economic Theories About the Costs and Benefits of Patents.

8 Kitch T.W. Patents: Monopolies or Property Rights? In: Palmer, John and Zerba, Richard O. (Eds.), Research in Law and Economics. Vol.8 (The Economics of Patents and Copyrights). JAI Press Inc., London, 1986.

9 Watt, Richard. Copyright and Economic Theory. Edward Elgar, Cheltenham, UK, 2000.

10 Landes, William M., Posner, Richard A. An Economic Analysis of Copyright Law // Journal of Legal Studies. Vol. XVIII, University of Chicago, June 1989.

11 Харитонов Є.О., Дрішлюк А.І. Цивільне право України. Елементарний курс: Навч. посібник. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2006. – 352 с.

12 Добров Г.М., Клименюк В.Н., Смирнов Л.П., Савельев А.А. Потенциал науки. – К.: Наукова думка, 1969.

13 Елисеев А.Н., Тамбовцев В.Л. Экономические вопросы научной деятельности университетов России: постановка проблемы // Развитие университетов в условиях рыночной экономики. - М.: Изд-во МГУ, 1994.

14 Руководство Фраскати. – М.: ОЭСР и ЦИСН, 1995.

15 Моль А. Социодинамика культуры. - М.: Прогресс, 1973.

16 Погребняк А.В., Євтушенко А.В. Економічна сутність об'єктів інтелектуальної власності з боку пропозиції.. Конспект лекцій. – Харків: УкрДАЗТ, 2009. – Ч. 1.

А.В. Погребняк
А.В. Евтушенко

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «Інтелектуальна власність»

Частіна 2: «Етапи і класи створення об'єктів інтелектуальної власності на стороні пропозиції»

Відповідальний за випуск Погребняк А.В.

Редактор _____

Підписано до друку _____

Формат паперу 60x 84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 1,0. Обл.-вид.арк.1,25.

Замовлення №_____. Тираж 300 Ціна договірна

Відавництво УкрДАЗТу, свідоцтво ДК № в 112 від 06.07.2000 р.

Друкарня УкрДАЗТу
61050, Харків-50, пл.Фейєрбаха, 7